

SỞ GD & ĐÀO TẠO HẢI DƯƠNG
TRƯỜNG THPT CHUYÊN
NGUYỄN TRÃI

Ngày thi: 13/02/2023

ĐỀ THI NĂNG KHIẾU LẦN IV
LỚP 11 SỬ

Thời gian: 180 phút (không kể phát đề)

Câu 1 (2,0 điểm): Trên cơ sở trình bày về sự hình thành, mở rộng và phát triển của hệ thống xã hội chủ nghĩa trên thế giới, em hãy phân tích vai trò của hệ thống ấy đối với lịch sử nhân loại.

Câu 2 (2,0 điểm): Em hãy lập bảng so sánh hai chiến lược phát triển kinh tế của nhóm 5 nước sáng lập ASEAN từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai theo các tiêu chí: thời gian bắt đầu, mục tiêu, nội dung chủ yếu, thành tựu, hạn chế. Sự thành công của nhóm 5 nước sáng lập ASEAN để lại bài học gì cho Việt Nam trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước hiện nay?

Câu 3 (2,5 điểm): Phát biểu suy nghĩa của em về nhận định: Cuộc chiến tranh ở Việt Nam (1945-1954) bùng nổ hoàn toàn là do dã tâm xâm lược Việt Nam của thực dân Pháp.

Câu 4 (1,5 điểm): Vì sao trong cuộc kháng chiến toàn quốc chống Pháp (1946-1954), Đảng Cộng sản Đông Dương lại chủ trương tiến hành kháng chiến toàn diện? Từ đó, em có nhận xét gì về chủ trương của Đảng Cộng sản Việt Nam trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước Việt Nam hiện nay?

Câu 5 (2,0 điểm): Em hãy nêu những hoạt động quân sự tiêu biểu của quân dân Việt Nam trong việc xây dựng, bảo vệ và mở rộng căn cứ địa Việt Bắc kể từ đầu cuộc kháng chiến chống Pháp đến năm 1950. Theo em, hoạt động nào có vai trò quyết định nhất trong việc củng cố và mở rộng căn cứ này? Vì sao?

----- Hết -----

- Thí sinh không được sử dụng tài liệu.
- Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm.

HƯỚNG DẪN CHẤM THI NĂNG KHIẾU LẦN IV (13/02/2023) - LỚP 11 SỬ

Câu 1 (2,0 điểm): Trên cơ sở trình bày về sự hình thành, mở rộng và phát triển của hệ thống xã hội chủ nghĩa trên thế giới, em hãy phân tích vai trò của hệ thống ấy đối với lịch sử nhân loại?

Nội dung	Điểm
<p>Trên cơ sở trình bày về sự hình thành, mở rộng và phát triển của hệ thống Xã hội chủ nghĩa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hạt nhân đầu tiên của hệ thống XHCN là Liên Xô đã trở thành niềm cổ vũ, động viên các dân tộc đang bị áp bức, bóc lột... - Dưới ảnh hưởng của Liên Xô, từ sau năm 1945, hàng loạt nước DCND đã ra đời ở Đông Âu... Cho đến năm 1949, các nước Đông Âu đã hoàn thành cuộc CM DCND để chuyển sang XD CNXH.. - Năm 1949, nước CH ND Trung Hoa ra đời, đánh dấu CN XH nối liền từ châu Âu sang châu Á... - Trong quá trình xây dựng CNXH, các nước XHCN đã tăng cường hợp tác, giúp đỡ lẫn nhau trên các lĩnh vực chính trị-quân sự; kinh tế-KHKT thông qua SEV và tổ chức Hiệp ước Vacxava... - Trong phong trào GPDT, 1 số nước phương Đông sau khi giành độc lập đã đi theo định hướng XHCN như Cuba, Triều Tiên, Việt Nam, Lào... 	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>
<p>Phân tích vai trò của hệ thống Xã hội chủ nghĩa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tạo thế đối trọng với hệ thống tư bản chủ nghĩa - Là chỗ dựa cho phong trào cách mạng thế giới; là thành trì của hòa bình thế giới... - Có nhiều đóng góp vào sự phát triển chung của nhân loại (có lực lượng hùng hậu về chính trị- quân sự và kinh tế, chiếm lĩnh nhiều đỉnh cao của KHKT thế giới)... 	0,75

Câu 2 (2,0 điểm): Em hãy lập bảng so sánh hai chiến lược phát triển kinh tế của nhóm 5 nước sáng lập ASEAN từ sau Chiến tranh thế giới thứ hai theo các tiêu chí thời gian triển khai, mục tiêu, nội dung chủ yếu, thành tựu, hạn chế. Sự thành công của nhóm 5 nước sáng lập ASEAN để lại bài học gì cho VN trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước hiện nay?

Nội dung			Điểm
Lập bảng so sánh			
<i>Tiêu chí</i>	<i>Chiến lược KT hướng nội</i>	<i>Chiến lược KT hướng ngoại</i>	
T. gian	Những năm 50-60 của TK XX	Từ những năm 60- 70 của thế kỉ XX	0,25
Mục tiêu	Nhanh chóng xóa bỏ nghèo nàn, lạc hậu, xây dựng nền KT tự chủ	Khắc phục hạn chế của chiến lược hướng nội, thúc đẩy KT phát triển	0,25
Nội dung chủ yếu	Phát triển CN SX hàng tiêu dùng nội địa, thay thế nhập khẩu, lấy thị trường trong nước làm trung tâm để phát triển SX	Mở cửa nền KT thu hút vốn đầu tư nước ngoài, tập trung SX hàng hóa để xuất khẩu, phát triển ngoại thương	0,25
Thành tựu	Đáp ứng nhu cầu của nhân dân về hàng hóa, phát triển 1 số ngành chế biến, chế	KT phát triển nhanh theo hướng hiện đại, mậu dịch đối ngoại tăng nhanh; vấn đề	

	tạo; giải quyết nạn thất nghiệp	tăng trưởng với công bằng XH được cải thiện	0,25
Hạn chế	Thiếu vốn, nguyên liệu; chi phí cao, thị trường nhỏ hẹp; tệ tham nhũng, quan liêu; Đời sống ND gặp khó khăn; chưa giải quyết được vấn đề tăng trưởng với công bằng XH.	Phụ thuộc vào vốn và thị trường ngoài nước Đầu tư bất hợp lý, thiếu cân đối Bị cạnh tranh gay gắt... Khủng hoảng tài chính- tiền tệ năm 1997	0,5
Bài học cho Việt Nam - Kết hợp linh hoạt giữa chiến lược hướng nội và hướng ngoại... - Giải quyết hài hòa giữa xây dựng kinh tế tự chủ với hội nhập quốc tế; giữa vấn đề chính trị với kinh tế, tăng trưởng kinh tế với công bằng xã hội			0,5

Câu 3 (2,5 điểm): Phát biểu suy nghĩa của em về nhận định: Cuộc chiến tranh ở Việt Nam (1945-1954) bùng nổ hoàn toàn là do dã tâm xâm lược Việt Nam của thực dân Pháp.

Nội dung	Điểm
* Khẳng định: quan điểm này chưa chính xác vì bên cạnh nguyên nhân sâu xa đó còn có thêm nguyên nhân là ý chí quyết tâm chiến đấu bảo vệ độc lập dân tộc của toàn Đảng, toàn dân VN và sự cầu kết giữa các thế lực phản động quốc tế	0,5
* Giải thích: - <i>Dã tâm của TD Pháp muốn cướp nước ta 1 lần nữa -> dẫn chứng:</i> + Âm mưu của Pháp ngay sau khi chiến tranh thế giới thứ hai kết thúc... + Sự bội ước của Pháp... - <i>Cuộc kháng chiến chống Pháp bùng nổ còn do quyết tâm chống xâm lược, bảo vệ độc lập của Việt Nam</i> + VN nêu cao thiện chí hòa bình, nhân nhượng với Pháp, ngăn chặn chiến tranh bằng việc ký Hiệp định Sơ bộ (6/3/1946) và Tạm ước Việt – Pháp (14/9/1946)...(khái quát nội dung ...) + Trong thời gian hòa hoãn với Pháp, VN tích cực chuẩn bị mọi mặt cho cuộc kháng chiến lâu dài tất yếu sẽ xảy ra (dẫn chứng...) + Trước dã tâm xâm lược và những hành động bội ước của Pháp, không thể nhân nhượng và duy trì tình thế hòa hoãn, nhân dân VN không còn lựa chọn nào khác là cầm vũ khí ... Đảng đã chủ động phát động cuộc kháng chiến toàn quốc chống Pháp (dẫn chứng: Chỉ thị toàn dân kháng chiến 12/12/1946, quyết định phát động toàn quốc kháng chiến và Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến...) - <i>Trách nhiệm của các nước đế quốc (vì chung mưu đồ chống Pháp CMVN nên đã cầu kết với nhau... -> dẫn chứng sự cầu kết, nhấn mạnh trách nhiệm của Mĩ, Anh)</i>	0,5 1,0 0,5

Câu 4 (1,5 điểm): Vì sao trong cuộc kháng chiến toàn quốc chống Pháp (1946-1954), Đảng Cộng sản Đông Dương lại chủ trương tiến hành kháng chiến toàn diện? Từ đó, em có nhận xét gì về

chủ trương của Đảng Cộng sản Việt Nam trong công cuộc xây dựng và bảo vệ đất nước Việt Nam hiện nay?

Nội dung	Điểm
<p>Tại sao tiến hành kháng chiến toàn diện</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nêu khái niệm kháng chiến toàn diện... - Theo lý luận của chủ nghĩa Mác – Lênin: chiến tranh là sự thử sức toàn diện với một chế độ chứ không riêng một bộ phận nào... - Thực dân Pháp đánh ta trên mọi phương diện, với nhiều thủ đoạn khác nhau (ĐQ Pháp xâm lược nước ta bằng nhiều thủ đoạn khác nhau-bỏ)... vì vậy, ta cần làm thất bại mọi thủ đoạn của địch, đấu tranh trên tất cả các mặt... - Để tiến hành chiến tranh ta cần có hậu phương vững mạnh, đáp ứng đầy đủ những nhu cầu về sức người, sức của cho cuộc chiến. Vì vậy, ta phải XD hậu phương k/c về mọi mặt. - Cuộc k/c của ta là chiến tranh nhân dân với lực lượng toàn dân. Đó chính là điều kiện để tiến hành 1 cuộc k/c toàn diện, mặt khác cũng là để khẩu hiệu kháng chiến toàn dân có nội dung thực sự. 	1
<p>Nhận xét</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nêu chủ trương của Đảng trong giai đoạn hiện nay là nâng cao tiềm lực toàn diện của đất nước: xây dựng hệ thống chính trị vững chắc, củng cố khối đoàn kết toàn dân, xây dựng và phát triển kinh tế vững mạnh, tăng cường hội nhập với thế giới, nâng cao trình độ dân trí, “đi tắt, đón đầu” bắt kịp KH công nghệ trên thế giới, củng cố và nâng cao tiềm lực quốc phòng... - Đây là 1 chủ trương đúng đắn và phù hợp, có tính kế thừa bài học kinh nghiệm trước đó, tạo cơ sở nâng cao vị thế của đất nước. Tuy nhiên, nếu trong kháng chiến chống Pháp, mặt trận quân sự là quan trọng nhất thì trong giai đoạn hiện nay, lĩnh vực kinh tế được xác định là quan trọng hàng đầu... 	0,5

Câu 5 (2,0 điểm): Em hãy nêu những hoạt động quân sự tiêu biểu của quân dân Việt Nam trong việc xây dựng, bảo vệ và mở rộng căn cứ địa Việt Bắc kể từ đầu cuộc kháng chiến chống Pháp đến năm 1950. Theo em, hoạt động nào có vai trò quyết định nhất trong việc củng cố và mở rộng căn cứ này? Vì sao?

Nội dung	Điểm
<ul style="list-style-type: none"> - Kể tên các hoạt động QS... + Cuộc chiến đấu ở các đô thị phía Bắc vĩ tuyến 16 Đông - Xuân 1946-1947 tạo điều kiện sơ tán người và của về Việt Bắc, xây dựng cơ sở vật chất ban đầu của căn cứ kháng chiến + Chiến dịch Việt Bắc thu đông 1947 bảo vệ vững chắc căn cứ địa Việt Bắc + Chiến dịch Biên giới thu đông 1950 góp phần củng cố và mở rộng căn cứ Việt Bắc... 	0,75
<ul style="list-style-type: none"> - Hoạt động quyết định nhất là chiến dịch Biên giới thu đông 1950 	0,25

<p>- Giải thích:</p> <ul style="list-style-type: none">+ Khái quát về bối cảnh mở chiến dịch Biên giới...+ Đảng và Chính phủ quyết định mở chiến dịch Biên giới nhằm mục đích phá tan kế hoạch Rơ ve, phá tan thế bao vây, phong tỏa của Pháp đối với căn cứ Việt Bắc, mở đường liên lạc với quốc tế...+ Kết quả: với thắng lợi của chiến dịch Biên giới ta đã phá tan kế hoạch Rơ ve, khai thông biên giới Việt- Trung; chọc thủng hành lang Đông- Tây+ Ý nghĩa: giành và giữ được thế chủ động trên chiến trường, đẩy P vào thế bị động phát huy thế tiến công, đưa k/c tiến lên 1 bước mới; củng cố và mở rộng căn cứ địa Việt Bắc...	1,0
---	------------